

Jaarverslag Historisch Genootschap Midden-Kennemerland 2023

Bestuur

Het bestuur kwam regelmatig bijeen in het Historisch Informatie Centrum (HIC), in de regel op de 4^e maandagavond van de maand, behalve in juli en augustus. In totaal heeft het bestuur in 2024 tien maal vergaderd.

Met de bestuursverkiezing bij de Algemene Ledenvergadering nam Arie van Dongen afscheid als bestuurslid. Inmiddels had Corine Hickmann al een paar maanden meegedraaid en zij werd als bestuurslid verkozen. Ter vergadering was John de Heer ook bereid toe te treden tot het bestuur en werd ook door de leden gekozen. In het bestuur heeft hij de taak van penningmeester op zich genomen. Het rooster van aftreden is bijgewerkt. We beschouwen dit niet als het eindplaatje. Om de continuïteit ook in de toekomst te waarborgen nodigt het bestuur leden uit om te komen praten als men beschikbaar is om bestuurlijke taken op zich te nemen. Het meedraaien in het bestuur geeft van beide kanten de mogelijkheid om te “wennen” aan elkaar.

Het HGMK is de constante factor bij het regionaal overleg van de diverse historische verenigingen in Kennemerland, bedoeld als platform voor uitwisseling van ervaringen.

Met de Bibliotheek IJmond-Noord wordt ook goed contact onderhouden alhoewel niet op regelmatige wijze. Eén keer per jaar verstrekt HGMK-Museum Kennemerland de gegevens over onze boekencollectie voor opname in het systeem van de provinciale bibliotheekorganisatie. Ook is er in 2023 samen met de bibliotheek en het Kennemertheater een lezing van Conny Braam georganiseerd.

Leden

Het ledenaantal is in 2023 ten opzichte van 2022 nauwelijks afgenomen. Het is wel merkbaar dat het ledenbestand voor een groot deel bestaat uit ouderen. Het is niet ongebruikelijk dat een lidmaatschap na jarenlange trouwe ondersteuning beëindigd wordt door overlijden.

Eind 2023 was de stand:

	Post	IJmond	Totaal
Gewone leden	47	590	637
Partnerleden	7	176	183
Totaal	54	766	820

Over 2023 waren er daarmee 21 gewone leden minder en 8 partnerleden meer; een saldo van -13. De vereniging heeft 5 ereleden en 1 lid van verdienste.

Naast de leden krijgen 23 partnerorganisaties en media de Nieuwsbrieven en het Ledenbulletin van het HGMK.

Werkgroepen

De werkgroepen zijn het hart van de vereniging en werken relatief autonoom gezien de expertise en ervaring. Om het contact te onderhouden is per werkgroep een bestuurslid een liaison tussen bestuur en werkgroep. De werkgroepen komen regelmatig fysiek bijeen in het Historisch Informatiecentrum.

In 2023 waren de volgende werkgroepen actief:

- Monumenten
- Activiteiten
- Fotografie en scannen
- Paleografie

Er is ook nog een werkgroep Genealogie; die is echter minder actief (zie verder hieronder).

Werkgroep Monumenten

In 2023 is de werkgroep 7 keer bij elkaar geweest, waarvan 2 keer voor overleg met wethouder Bal en/of ambtenaar Conny van Rijn. Met haar is ook nog een keer in klein comité overleg geweest. Veel is gesproken over de ingediende zogenaamde *derde tranche*, een voorstel voor uitbreiding van de Gemeentelijke Monumentenlijst. Het plan is nu om voorjaar 2024 dit voorstel te laten beschrijven door een extern bureau.

Eindelijk is het embargo bij de Groenstrook Hoogovens langs de Zeestraat doorbroken en wordt gewerkt aan bescherming van de boerderij Zeestraat 341 en het “huis met de Indiaan” Zeestraat 355. De gemeentelijke kerkervisie komt waarschijnlijk in maart 2024 ter behandeling in de Gemeenteraad.

IJmond Nieuws heeft het plan opgevat om korte reportages te gaan maken over Beverwijkse monumenten. De werkgroep zal hier zijn medewerking aan geven.

De werkgroep is met twee nieuwe leden uitgebreid: Wim Sprengers en Corine Hickmann, maar helaas heeft John Hamers gemeld dat hij stopt met zijn werkzaamheden. Hij wordt bedankt voor zijn jarenlange inbreng. De werkgroep bestaat nu uit 7 leden.

Werkgroep Fotografie / Beeld en geluid / Scannen

Al jaren functioneerde de werkgroep fotografie van HGMK naast de werkgroep Beeld en Geluid van het Museum. Nadat in de zomer 2022 enige personele problemen in de werkgroep Beeld en Geluid optraden werd besloten om de beide werkgroepen te “fuseren”. De geïntegreerde groep is inmiddels 3 dagen in de week aan het werk: op maandagochtend voornamelijk met

het verwerken en annoteren van nieuwe plaatjes, op dinsdagochtend voornamelijk met scannen van nieuw materiaal en op de 2-wekelijkse inloopavond met het discussiëren over fotomateriaal in de beeldbank. Sinds die tijd heeft de ZCBS-beeldbank ook slechts één coördinator en zijn we met meerdere vrijwilligers gestart om achterstanden in te halen en uit te breiden.

Ook is in 2023 gestart met de lang gewenste Historische Knipselbank: hierin staan oude krantenknipsels die in de afgelopen decennia werden verzameld. In 2023 zijn er 17.500 documenten ingescand, er is daarmee heel veel werk verzet. De grote volgende klus is om alles doorzoekbaar te maken met OCR, te uploaden en van meta-gegevens te voorzien.

Alles wat in de loop der jaren aan filmmateriaal is verzameld wordt gedigitaliseerd en opgeslagen op de Netwerkservers van het HGMK.

Werkgroep Paleografie

Behalve het zeer interessante werk van transcriberen (hertalingen maken) van oude manuscripten, leveren de bijeenkomsten van de werkgroep paleografie sinds jaar en dag ook heel gezellige ochtenden op.

Nog altijd is er bij de werkgroepleden verbazing en ook wel vrolijkheid (of juist wanhoop) om het taalgebruik van onze verre voorouders. Dit kan bijvoorbeeld zijn door het gebruik van vreemdsoortige grammatica, maar ook in onbruik geraakte 16-17^e eeuwse woorden en uitdrukkingen, het fonetisch noteren van vreemde woorden, het ‘misbruik’ van Latijnse (juridische) begrippen en het voortdurend toepassen van afkortingen.

Steeds vaker is de werkwijze om naast onze naslagwerken en woordenboeken internet met Google en Wikipedia etc. te raadplegen. Zo heeft de werkgroep in 2023 in 16 ochtenden weer 45 aktes van de Schepenrollen van Beverwijk uit 1606 en 1607 kunnen omzetten in leesbaar Nederlands.

Werkgroep Genealogie en Inloopmiddag

De belangstelling voor genealogie is het afgelopen jaar verder teruggelopen. De vaste inloop op zondagmiddag leverde weinig klanten op. Daarom was vorig jaar reeds besloten om individuele hulpvragen alleen nog op afspraak te doen.

In 2023 is aan 4 à 5 mensen hulp geboden bij onderzoek. Gewijzigde persoonlijke omstandigheden maken het lastiger voor de werkgroepleden om nog veel tijd vrij te maken. Afgesproken is nu dat het bestuur de vragen per e-mail in ontvangst neemt en die dan voorlegt aan de werkgroep.

Werkgroep Redactie en Publicaties

Ook onze publicaties werden in 2023 goed gewaardeerd: 3 Nieuwsbrieven en een dik nummer Kennemer Verleden Bulletin 49. Onze leden ontplooiën veel schrijfactiviteiten en daarmee ligt er steeds voldoende materiaal voor nieuwe Ledenbulletins.

De vereniging kent een vaste groep leden die de Nieuwsbrieven en Ledenbulletins bij de leden in de regio thuisbezorgen. Daar zijn we hen heel erkentelijk voor en het scheelt een hoop portokosten. Een oproep in de Nieuwsbrief voor nieuwe bezorgers leverde zoveel reacties op dat de wijkindeling evenwichtiger kon worden herzien.

Op 9-10 september 2023 organiseerde ons plaatselijk comité weer de jaarlijkse Open Monumentendag. Het HGK verzoekt daarnaast in de regio de opmaak en productie van de brochure.

Onze website wordt voortdurend geactualiseerd met de aankondiging van de lezingen. Deze taak is inmiddels overgenomen door onze PR-functionaris Siem Weterings. Hij doet dat heel actief en zorgt er daarnaast voor dat onze activiteiten ook in de lokale media worden aangekondigd. Erg blij zijn we met de webshop, waar bezoekers van de website direct boeken kunnen bestellen en afrekenen. Ook dat wordt nu door Siem bijgehouden en hij zorgt ervoor dat bestellingen tijdig worden verzonden.

Ad hoc werkgroep Omgevingsvisie

De gemeente Beverwijk heeft voor de zomer een 75%-versie van de toekomstige Omgevingsvisie gepubliceerd met het verzoek om reacties. Het HGK heeft de hulp geregend van de Erfgoedvereniging Heem- schut en een compacte reactie geschreven met als belangrijkste opmerking dat erfgoed er wat magertjes in zit.

Deze actie was aanleiding voor Heem- schut om ons een cursus Omgevingswet aan te bieden. Bij collega-vereniging Ons Bloemendaal hebben we ons met een viertal HGK-leden laten bijspijkeren over de nieuwigheden in de wet. Tegelijkertijd was al door de gemeente Beverwijk de definitieve versie van de Omgevingsvisie gepubliceerd waarin weinig terug te vinden was van onze reactie in de zomer. Samen met Erfgoedvereniging Heem- schut en Stichting Oer-IJ hebben we voor het eind van het jaar een uitgebreidere zienswijze ingediend. Het is een mooi werkstuk geworden waarin we gepleit hebben voor meer aandacht voor erfgoed -zoals in de erfgoedvisie van de gemeente- alsmede voor bescherming van het historische landschap.

Werkgroep Activiteiten

Zonder beperkingen was 2023 een jaar waarin leden volop meededen aan de activiteiten.

De lezingen werden gedurende het jaar steeds beter bezocht waardoor het maximum voor de zaalbezetting werd bereikt. Uit veiligheidsoverwegingen is het reserveringssysteem gehandhaafd om het maximale aantal bezoekers op 50 te kunnen houden. Ook met het oog op de veiligheid is in het najaar gestart om voorafgaand aan de lezing / presentatie een dia met de nooduitgangen en de opkomstplaats te tonen.

Activiteiten

De werkgroep activiteiten is een belangrijke steunpilaar van het HGK. Zij zorgen ervoor dat er elke 14 dagen een lezing is en incidenteel een excursie. Dankzij uitbreiding van de groep met nieuwe leden kwam er ook weer nieuw elan. Het resultaat is ernaar: bij vrijwel elke lezing is het HIC volgeboekt.

HGK lezingen 2023				
Datum	HGK- leden	betalende bezoekers	bestuurs- leden	totaal
19-1-2023	46	9	4	59
2-2-2023	46	6	4	56
16-2-2023	42	5	4	51
2-3-2023	41	5	4	50
16-3-2023	32	0	4	36
30-3-2023	81	5	5	91
13-4-2023	22	0	6	28
11-5-2023	50	4	4	58
25-5-2023	32	3	4	39
8-6-2023	43	16	4	63
22-6-2023	36	4	4	44
12-9-2023	23	0	3	26
14-9-2023	50	0	4	54
28-9-2023	44	0	4	48
19-10-2023	32	2	4	38
26-10-2023	42	1	3	46
9-11-2023	53	0	4	57
23-11-2023	43	2	5	50
7-12-2023	52	1	3	56
Totaal bezoekers 2023				950

Gemiddeld over het jaar konden we voor de lezingen 46 bezoekers tellen en dat is gemiddeld 11 meer dan 2022.

Naast lezingen zijn er voor de leden ook een tweetal excursies georganiseerd. De belangstelling daarvoor was ook maximaal.

	Excursie	Totaal
15-4	eendenkooi Haarlem-Schalkwijk	8
31-5/3-6	TenneT	29
30-9	Abdij van Egmond	15
14-10	wandeling Haarlem	15

De inloopavonden op donderdagavonden waarop geen lezing is worden meestal gebruikt om discussies te hebben over wat er op foto's staat om de beschrijving in de beeldbank te kunnen aanvullen c.q. corrigeren.

Ook dit jaar werd op de zondag voorafgaand aan Koningsdag een boekenbeurs georganiseerd. De opkomst was wat minder, al wisselden veel tweedehands of dubbele boeken van eigenaar. Niet alleen financieel een opsteker voor de vereniging maar bovenal weer wat hard nodig ruimte in de boekenkasten.

Het Historisch Informatiecentrum is in 2023 weer als vanouds een ontmoetingshuis voor historisch geïnteresseerden met HGK en Museum als hoofdgebruikers. Daarnaast werd het gebouw ook in de ongebruikte uren gehuurd door andere maatschappelijke organisaties zoals de huisartsenvereniging en de bewonersvereniging Vondelkwartier. Al met al kunnen we met genoegen constateren dat de activiteiten door de leden goed gewaardeerd worden.

Samenwerking met Museum Kennemerland

Sinds de oprichting zijn het Historisch Genootschap Midden-Kennemerland en Museum Kennemerland nauw met elkaar verbonden. Dat wordt o.a. ook tot uitdrukking gebracht doordat er een vertegenwoordiger van het museum aanwezig is bij de bestuursvergadering van HGK en andersom een bestuurslid van HGK bij de bestuursvergadering van het museum.

Ons bestuurslid Gé Hofman assisteert bij het monitoren van de luchtkwaliteit in het HIC en het Museum.

Ons bestuurslid Wim Moonen heeft de taak als ICT-systeembeheerder van Museum Kennemerland en het HGK, met name gericht op het beheren van de hardware en software, inclusief de ZCBS-databanken. Belangrijk aspect is beveiliging en back-up. In 2023 is met name werk verricht om verouderde apparatuur te vervangen en een tweetal databanken te introduceren: gevelsier voor gevelstenen en knipsels voor krantenknipsels.

Met de overname van het ICT-beheer en de aanschaf van een eigen interne NAS-server zijn nu alle bestuursdocumenten en alle gedigitaliseerde materiaal alsmede de verenigingsdocumenten op één centrale plek te raadplegen.

Financiële situatie

Baten en lasten

BATEN	werkelijk 2021	werkelijk 2022	begroting 2023	werkelijk 2023	begroting 2024
Contributie	€ 12.571	€ 12.469	€ 12.500	€ 12.354	€ 12.000
Subsidie Gemeente Beverwijk	€ 7.505	€ 7.625	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.400
Schenken/donaties	€ 2.356	€ 2.260	€ 2.600	€ 2.762	€ 2.600
Verkoop boeken	€ 99	€ 4.587	€ 1.000	€ 1.648	€ 1.500
Overige baten	€ 2.638	€ 6.130	€ 2.000	€ 8.337	€ 2.000
Uit ondersteuningsfonds	€ 3.098	-	€ 1.034	-	
Ontvangen rente	-	-	-	€ 438	€ -
Totaal baten	€ 28.267	€ 33.071	€ 27.134	€ 33.539	€ 26.500
LASTEN	werkelijk 2021	werkelijk 2022	begroting 2023	werkelijk 2023	begroting 2024
Huisvestingskosten	€ 8.479	€ 9.960	€ 11.000	€ 10.514	€ 11.500
Bijdrage Museum Kennemerland	€ 2.088	€ 2.063	€ 2.000	€ 1.000	€ 1.500
Kennemer Verledenbulletin	€ 5.851	€ 8.646	€ 4.200	€ 5.228	€ 4.500
Nieuwsbrieven	€ 2.304	€ 2.516	€ 2.500	€ 2.789	€ 2.500
Kantoorbenodigdheden	€ 1.306	€ 135	€ 1.000	€ 445	€ 550
Overige lasten	€ 1.712	€ 4.359	€ 2.500	€ 8.111	€ 3.500
Werkgroepen	€ 378	€ 397	€ 400	€ 1.391	€ 500
Lezingen	€ -34	€ 619	€ 400	€ 190	€ 1.200
Afschrijving kantoorinventaris	€ 1.500	€ 1.507	€ 1.184	€ 1.184	€ -
Website	€ 2.802	€ 410	€ 350	€ 348	€ 400
Bankkosten	€ 302	€ 365	€ 400	€ 463	€ 350
Extra ledenbijdrage (naar ondersteuningsfonds)	€ 956	€ 860	€ 1.200	€ 1.362	€ -
Totaal lasten	€ 27.644	€ 31.837	€ 27.134	€ 33.025	€ 26.500
Resultaat	€ 624	€ 1.234	€ -	€ 514	€ -

Balans en vermogenspositie

ACTIVA	2021	2022	2023
Kantoorinventaris	€ 2.691	€ 1.184	€ -
Liquide middelen	€ 72.820	€ 68.997	€ 64.256
Vooruit betaald	€ -	€ 1.047	€ -
Totaal activa	€ 75.511	€ 71.228	€ 64.256
PASSIVA	2021	2022	2023
Algemene reserve	€ 13.165	€ 13.789	€ 16.492
Ondersteuningsfonds	€ 21.200	€ 22.060	€ 22.322
Boekenfonds	€ 15.653	€ 15.653	€ 15.653
Blomfonds	€ 16.336	€ 8.336	€ -
Reservering bijdrage Museum	-	€ 2.062	€ -
Overlopende passiva	€ 8.533	€ 8.094	€ 8.675
Reservering Energie	-	-	€ 600
Resultaat	€ 624	€ 1.234	€ 514
Totaal passiva	€ 75.511	€ 71.228	€ 64.256

Toelichting bij de balans

- Liquide middelen: Dit is het totaal van de tegoeden op de bank en het kasgeld.
- Aan het eind van het jaar stonden er geen rekeningen meer open; er zijn dus geen vorderingen.
- Bij de PASSIVA is een post van € 600 opgenomen voor de te verwachten naheffing van het Museum voor de extra energiekosten.
- Het ondersteuningsfonds werd aangevuld met de extra donaties van de leden (€ 1362,50), waarvoor weer onze hartelijke dank. Ook werd er een bijdrage van € 1100 geschonken aan het Museum voor de aankoop van de zilveren troffel.
- Vanuit het Blomfonds werd de korvenmuur betaald (€ 6867) en het restant van het fonds werd toegevoegd aan de Algemene reserve.
- Onder de Overlopende passiva staat het bedrag dat de leden aan contributies voor 2024 al in 2023 aan ons hebben overgemaakt (€ 8675).

Toelichting Baten & Lasten

Verkoop boeken

Opbrengst van de boekenverkoop van € 1648 was groter dan verwacht, waarvoor onze dank aan onze PR-functionaris Siem Weterings, die een grote stimulans is geweest voor de hogere verkoop. Ook de opbrengsten van het Bintangsboek zijn hierin opgenomen.

Verledenbulletin & Nieuwsbrieven

Deze kosten zijn ook dit jaar weer flink opgelopen (€ 1317) hoger dan in 2022 en de verwachting is dat deze stijging zich ook in 2024 zal voortzetten. Ook de portokosten worden weer aanzienlijk hoger dan in 2023.

Overige baten/lasten

Hierin staat een post van € 2062 wegens het vrijvallen van de reservering voor de bij-drage aan het Museum (zie de nieuwe jaarlijkse overeengekomen betaling van € 1000, geboekt onder lasten). Verder is hier de korvenmuur vrijgave uit het Blomfonds (€ 6867) opgenomen, welke als kosten zijn geboekt in de overige lasten. Ook werden er dubbele ansichtkaarten verkocht voor een totaal bedrag van € 750, welke door onze leden werden geschonken, waarvoor onze dank.

Bij de overige lasten zijn ook de kosten opgenomen van de aanschaf van noodzakelijk te vervangen IT-apparatuur, zoals computers en scanners (€ 1391).

Lezingen

De bezoekersaantallen waren dit jaar zeer goed (vele avonden overboekt), bleven de kosten en baten bijna in evenwicht (negatief saldo van € 96). mede door de hogere bar/keuken verkopen.